

METODA IGIENICĂ DE DIAGNOSTIC COMPLEX A FACTORILOR DE RISC ÎN ETIOLOGIA BOLILOR NETRANSMISIBILE
THE HYGIENIC METHOD OF COMPLEX DIAGNOSIS OF RISK FACTORS IN THE ETIOLOGY OF NON-COMMUNICABLE DISEASES

Înregistrat la AGEPI
nr. 2489 din 10.10.2023

Autori:

Bernic Vladimir — Doctor în științe medicale, conferențiar cercetător
Friptuleac Grigore — Profesor universitar, doctor habilitat în științe medicale
Miron Inga — Doctor în științe medicale

Obiective:

Elaborarea și implementarea metodei igienice de diagnostic complex a factorilor de risc în etiologia bolilor netransmisibile în vederea eficientizării măsurilor de profilaxie printr-un management durabil a factorilor de risc.

Soluția:

”Metoda igienică de diagnostic complex a factorilor de risc în etiologia bolilor netransmisibile”, prezintă un instrument util în evaluarea complexă a factorilor de risc, care permite ranjarea și prioritizarea lor în dependență de nivelul de agresivitate. Instrumentul menționat, este prezentat de un chestionar, care permite evaluarea concomitentă a nivelului de expunere la factorii de risc: psihosociali, comportamentali; alimentari; de mediu; ocupaționali; biologici și ereditari, inclusiv permite aprecierea nivelului de cunoștințe privind importanța factorilor de risc menționați.

Avantaje:

Evaluarea și punerea în evidență a principalilor factori de risc în bolile netransmisibile va permite direcționarea eforturilor populației cât și sistemului de sănătate spre măsuri eficiente de profilaxie. Aceasta fiind una din direcțiile strategice de acțiune pentru micșorarea morbidității și mortalității prin acest grup de maladii. Înțelegerea mai bună a factorilor de risc și a semnelor de alertă pot facilita intervențiile medicale cu scop de reducere a morbidității și mortalității prin bolile netransmisibile. Mortalitatea cauzată de aceste boli s-ar putea reduce cu peste 75%, iar incidența lor ar scădea cu peste 50%, în cazul aplicării în masă a programelor de prevenție a acestor maladii.

Domeniul de aplicare (valorificare):

Metoda igienică de diagnostic complex a factorilor de risc în etiologia bolilor netransmisibile este destinată specialiștilor din domeniul Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, medicina primară, și tuturor actorilor cheie care au atribuție directă sau indirectă în prevenirea îmbolnăvirilor, protejării și promovării sănătății populației și îmbunătățirii calității vieții. Metoda elaborată are o semnificație teoretică considerabilă pentru perfecționarea programelor de instruire universitară și postuniversitară și pregătirea cadrelor de o înaltă calificare.

Implementare:

Metoda igienică de diagnostic complex a factorilor de risc în etiologia bolilor netransmisibile a fost implementată în cadrul realizării Programului de Stat ”Sistemogeneza factorilor de risc, optimizarea serviciului de asistență medicală, evaluarea durabilă și modelarea matematică a accidentelor vasculare cerebrale”. Metoda prezentată a stat la baza elaborării Ghidului ”Promovarea sănătății în prevenirea bolilor netransmisibile” și manualului ”Promovarea sănătății și educația pentru sănătate (teorie și practică)” .